

Nyhet

2021-04-13

Två av tre tycker att TBE-vaccination är viktigt - men få är fullt vaccinerade

Våren och sommaren ligger runt hörnet, och så även högsäsongen för fästingar och risken att drabbas av den fästingburna virussjukdomen TBE. Det oroar en tredjedel (35 procent) av de tillfrågade och två av tre (66 procent) anser att det är viktigt att ta TBE-vaccin. Trots detta är få fullt vaccinerade. Det visar en ny Sifo-undersökning, gjord på uppdrag av Apotek Hjärtat.

Enligt en ny Sifo-undersökning, gjord på uppdrag av Apotek Hjärtat, är drygt var tredje person (35 procent) orolig för att drabbas av TBE, en virussjukdom som sprids via fästingar och som kan orsaka hjärninflammation hos människor. Det är en ökning från förra årets mätning då 31 procent var oroliga.*

Resultatet visar också att många tycker att det är viktigt att vaccinera sig mot TBE (66 procent). Samtidigt är nära hälften (49 procent), trots oron, ej fullt vaccinerade.

- Det är klokt att vaccinera sig mot TBE, speciellt om man ofta befinner sig i riskområden. Du kan också göra det svårare för fästingarna att bita sig fast genom att bära täckande kläder och skor. Man bör också ha som vana att kontrollera kroppen efter fästingar när man har varit ute i skog och grönområden, säger Annika Svedberg, chefsapotekare på Apotek Hjärtat.

Lång fästingsäsong

Varje år insjuknar drygt 300 personer i TBE i Sverige. Virusets framförallt hos fästingar i mellersta och södra Sverige där klimatet är mildare, men har på senare år spridit sig till fler platser. Stockholm, Uppsala och Södermanlands kusttrakter samt hela Mälardalen är särskilda riskområden. Även Västra Götaland är drabbat, med en markant ökning av antalet TBE-fall under det senaste decenniet. De som befinner sig i riskområden rekommenderas att vaccinera sig.

- Fästingsäsongen är lång och du kan bli smittad av TBE såväl under tidig vår som sen höst. Därför är det klokt att planera sin grundvaccination i god tid innan säsongen börjar, så att du får ett fullgott skydd. Grundvaccinationen innebär tre doser över en längre tid, säger Annika Svedberg.

Skillnader mellan unga och äldre

Det är stora skillnader mellan ungas och äldres TBE-vaccination. I åldersgruppen 18-29 år anser 72 procent att det är viktigt att ta TBE-vaccin, medan 65-79-åringar inte tycker att det är lika viktigt (63 procent). Samtidigt visar undersökningen att det främst är de äldre som vaccinerat sig. 34 procent av 65-79-åringarna är fullt vaccinerade medan endast var fjärde (26 procent) mellan 18-29 år är det.

Apotek Hjärtat erbjuder TBE-, influensa- och resevaccination i samarbete med Min Doktor och Vaccinova. För mer information om TBE och vaccination, kontakta 1177 eller ditt närmaste apotek.

Om TBE och vaccination

- TBE är en virussjukdom som sprids via fästingar. Sjukdomen förekommer främst i Stockholms, Södermanlands och Uppsala läns kusttrakter samt runt Mälardalen. Västra Götaland är även hårt drabbat, med en markant ökning senaste decenniet.
- Många får lindriga besvär som huvudvärk, trötthet och feber. Dessa går vanligtvis över efter ett par dagar, men det finns en del som drabbas allvarigare. Man kan få hjärninflammation med symtom som hög feber, kräkningar och huvudvärk och då kan sjukhusvård behövas.
- Du kan vaccinera dig mot TBE. Grundvaccinationen består av tre doser. Dos två ges 1-3 månader efter dos ett, medan dos tre ges 5-12 månader efter dos två. När det sedan gått tre år efter grundvaccinationen tar du en fjärde dos, en så kallad boosterdos. Och därefter tar du dessa boosterdosor var femte år - i god tid innan fästingsäsongen börjar för att få ett fullgott skydd.
- En annan sjukdom som sprids via fästingar är borrelia. Det är en bakteriesjukdom där en kliande och växande hudrodnad, större än fem centimeter, är ett karakteristiskt symtom. Till skillnad från TBE kan man inte vaccinera sig mot borrelia, men man kan behandla sjukdomen med antibiotika. Om borrelia inte behandlas med antibiotika kan infektionen sprida sig till nervsystem och leder.

Undersökningens resultat i korthet:

- Allt fler är oroliga för att drabbas av TBE. Sifo-undersökningen från 2020* visade att en av tre (31 procent) var oroliga. Nu är 35 procent ganska eller mycket oroliga för att drabbas av TBE. Fler kvinnor (40 procent) än män (31 procent) känner oro för att drabbas.
- Två av tre (66 procent) anser att det är viktigt att ta TBE-vaccin. Det kan jämföras med stelkramp (73 procent) och resevaccin (58 procent).
- I åldersgruppen 18-29 anser 72 procent att det är viktigt att ta TBE-vaccin, medan 65-79-åringar inte tycker det är lika viktigt (63 procent).
- Nära en tredjedel (28 procent) är fullt vaccinerade mot TBE.
- Drygt var fjärde (26 procent) mellan 18 och 29 år är fullt vaccinerad, vilket kan jämföras med 65-79-åringar där drygt var tredje (34 procent) är vaccinerad.
- Nära hälften (49 procent) av alla svarande har aldrig varit vaccinerade mot TBE. Förra året uppmättes detta till ännu fler, 53 procent*. 8 procent är osäkra på om de är fullt vaccinerade.

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts av Sifo på uppdrag av Apotek Hjärtat. Den bygger på 2414 intervjuer bland svenska allmänheten och är riksrepresentativ. Datainsamlingen gjordes mellan 11 och 19 januari 2021.

*Undersökningen från 2020 genomfördes av Sifo på uppdrag av Apotek Hjärtat. Den bygger på 2301 intervjuer bland svenska allmänheten och är riksrepresentativ. Datainsamlingen gjordes mellan 18 och 25 februari 2020.

För mer information

ICA Gruppens presstjänst, telefon: +46 (0)10 422 52 52,
apotekhjartat.se, icagruppen.se